

بسم الله الرحمن الرحيم

د ملتونو کمزوري او د الله سبحانه و تعالی قوت

يو شمېر مسلمانان پخپلو خبرو کې پر دې باور کړی چې د نبوت پر تگلاره د خلافت په رامنځته کېدو سره د اسلام بيا واکمني ناشونې ده؛ ځکه هغوی دا استدلال کوي چې په سيمه کې واکمن او لوی دولتونه لکه امريکا، اروپا، چين او روسيه به يې ژر تر ژره د هغه د له منځه وړلو هڅې پيل کړي او د تاسيس کېدو په مخ کې به يې خنډ شي. ځينې نور بيا دا نظر وړاندې کوي چې د اشغال شوو سيمو او يا هغه سيمې چې تاوتريخوالی پکې ډېر دی او خلک يې قتل عام کېږي، لکه فلسطين، سوريه او کشمير د ازادۍ لپاره په ترکيه، پاکستان، مصر او نورو اسلامي هېوادونو کې د اوسنۍ واکمنې اردو خوځول يوه سياسي او نظامي ځانورته ده.

هغه هېوادونه چې ډېری نفوس يې مسلمانان دي او ادعا کوي چې د داسې نظامي چلند پایله به له ماتې سره مخ شي؟ ځکه په اوسني حالت کې اسلامي هېوادونه نه يوازې له لويو هېوادونو سره په مبارزه کې دي، بلکې له ترونکوونکو او ملگرو غربي او شرقي هېوادونو سره مخ دي. د هغوی ادعا دا ده چې اوسني لوی دولت ته هېڅوک ماتې نه شي ورکولی او تل به همداسې واکمن وي. دا د اوسنۍ نړۍ د رهبرانو فکري ليدلوری دی. د هغوی له ډلې د امريکا ولسمشر ډونالډ ټرمپ چې د ۲۰۱۷ ميلادي کال په جريان کې يې د خپلو خبرو په دوام کې د امريکا د اټومي بټيو په تړاو وويل: «مور هيله مند يو چې له دغه قدرت څخه گټې اخيستنې ته اړ نه شو، خو داسې وخت به هم راشي چې د نړۍ ځواکمن ملت به نه وو.

هر کله چې يو شمېر مسلمانان د مسلمانانو د راتلونکي په اړه په داسې باور وي، حتما له خلکو سره د ماتې مفکوره پيدا کېږي، عادي خلک تل واکمن واقعيت ته تسليمېږي، د ظلم، تاوتريخوالي او وژنو دوام به ومني. هغه مسلمانان چې په داسې ليدلوري لويېږي، هر کله چې يې خلک پخپله خاوره کې د بدلون غوښتنه وکړي، هغوی د ملگرو ملتونو د ارگان له لارې او يا د دغه سازمان د تگلارو پر اساس له سياسي حزبونو سره جوړجاړی کوي. ځکه د هغوی مفکوره داسې ده چې تباہ کوونکی واقعيت يې رامنځته کړی دی.

مور په ځلونه کله چې د داسې سازمانونو له کړنو څخه ملاتړ کړی، د بې گناه وينې تويدو لامل شوی، هغه ناکام شوی او پر ځای يې ظالمو واکمنانو، نظامونو او بنسټونو ته ډېر قدرت ورکړی دی. يا سرچپه، دا ډول حزبونه او سازمانونه هغه ابزار دي چې لوی دولتونه د شته حالت د پياوړتيا په هدف د خپل نفوذ او سلطې اړوند په نړۍ کې ترې گټه اخلي. دغه له ماتې سره مخ فکرونه په نړۍ د اوسنيو واکمنو واقعيتونو د اقداماتو د احساساتو له پایلې څخه رامنځته کېږي. د بېلگې په ډول، که دا ومنل شي چې يو هېواد د لوی نظامي قدرت په درلودو سره کمزوري هېواد ته ماتې نه شي ورکولی؛ ايا د نظامي او سياسي پېښو کنټرول د شطرنج د دانو د کنټرول په څېر دی؟ په

ډاډ سره ویلی شو چې دا ډول لیدلوری یوازې پر نظامي قدرت تکیه کول ردوي. له دې داسې معلومېږي چې بهرنی عمل د صحنې او د ملل د بریا د دوام تر شاه دی، چې هغه الله سبحانه و تعالی قوی، قادر او د وړتیا لرونکی ذات دی. دغه واقعیت په نړۍ کې د کورونو ویروس د پراختیا او ښکاره کېدو په وخت کې نړیوالو ته ښکاره شو. دا کوچنی مخلوق چې حتا په سترگو نه لیدل کېږي، په نړۍ کې یې ستر اقتصادي رکود رامنځته کړی دی. د کورونو پیغام هغو کسانو ته لوی عبرت دی چې د الله سبحانه و تعالی پر وړاندې یې خپله کمزوري ولیدله. داسې درسونه خو څو څو ځله په قرانکریم کې ذکر شوي، چې ډېرو تېرو امتونو او لویو امپراتوریو داسې گمان کاوه چې ماتېدل یې ناشوني دي او الله سبحانه و تعالی ته له هر ډول تسلیمېدو څخه یې سرغړونه وکړه؛ خو الله سبحانه و تعالی مومنینو ته دا وریادوي چې یوازنی له ماتې سره نه مخ کېدونکی ذات الله سبحانه و تعالی دی. څنگه چې فرمایي:

﴿أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِّنْ قَرْنٍ مَّكَّانَهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ يُمْكِنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ﴾

[الأنعام: 6]

ژباړه: ایا نه پوهېدل چې تر دوی وړاندې مې ډېر ملتونه او قومونه هلاک کړل؟ هغوی ته مې ځمکه، نعمتونه او امکانات ورکړل، چې تاسو ته مې هغه نه دي درکړي او پر هغوی مې پرلپسې بارانونه وکړل او تر پښو لاندې مې یې نهرونه وېهول، خو هغوی سرغړونه وکړه، نو هغوی مې د خپلې گناه له امله هلاک کړل او تر هغوی وروسته مې نور قومونه پیدا کړل.

همدارنگه الله سبحانه و تعالی فرمایلي دي:

﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ ثُمَّ انظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ﴾

[الأنعام: 11]

ژباړه: پر ځمکه وگرځئ، وروسته ووينئ، د هغو کسانو عاقبت څه شی شو چې الهي اياتونه یې دروغ وگڼل؟

د دې تر څنگ الله سبحانه و تعالی بياهم فرمایلي دي:

﴿أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾

[التوبه: 70]

ژباړه: ايا د هغو کسانو خبر نه دی در رسېدلی چې تر هغوی وړاندې وو؟ د نوح، عام، ثمود، ابراهيم د قومونو حال او همدارنگه مدين اصحاب او د لوط د قوم ښکې شوي ښارونه، چې پيغمبرانو يې روښانه دليلونه ورته راوړل، خو هغوی ونه منل. الله سبحانه وتعالی پر هغوی ظلم ونه کړ، بلکې هغوی وو چې تل يې پر خپل ځان پخپله ظلمونه کول.

نو د عاد د قوم داستان چې په قرانکريم کې راغلی، د اوسني واقعيت تر ټولو ښکاره بېلگه ده، چې هغوی فکر کاوه مات به نه شي. د عاد قوم لومړی قوم و چې له حضرت نوح عليه السلام وروسته يې بت پرستي پيل کړه او د طغيان په پايله کې د لوی طوفان په وسيله له منځه يوړل شو. څنگه چې الله سبحانه وتعالی په سورت فجر کې فرمايي:

﴿أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ * إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ * الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ﴾

[الفجر: 6]

ژباړه: ايا نه پوهېدې چې الله سبحانه وتعالی د عاد له قوم سره څه وکړل؟ او له هغو ښارونو سره چې لوړې ودانۍ پکې جوړې شوې وې؟ داسې چې بېلگې يې په ښارونو کې نه وې جوړې شوې.

نن ورځ د نړۍ لوی قدرتونه په وړتيا او سيطره کې د عاد له قوم سره برابر نه دي. ځکه په نړۍ کې د عاد د قوم سيال نه و، په نړۍ کې به يې چې هر څه وغوښتل، هغه به يې ترسره کول او هېچا له هغه سره د سيالۍ وس نه درلود. له اقتصادي پلوه د عاد قوم ښه شتمني او اسانتياوې درلودې، چې د هغوی له ډلې يې ښونه او ډول ډول باغچې درلودې. په داسې ښه چې د هغوی شتمني دومره پراخه او ډېره وه چې د غرونو په سرونو به يې کورونه او ودانۍ جوړولې، چې هېچا هلته ژوند نه کاوه؛ دوی يوازې دغه کورونه د وړيا ښودلو او لويۍ په هدف جوړ کړي وو. د نفوذ او نسل له پلوه الله سبحانه وتعالی هغوی ته ډېر نسل او پياوړي خلک ورکړي وو. د دې تر څنگ الله سبحانه وتعالی يادو کسانو ته د ښارونو په جوړولو کې ښه مهارت ورکړی و.

په هر حال، هغه ټول ځواک چې دوی درلود، هغوی تکبر وکړ، کافران شول د هود عليه السلام له رسالت څخه، چې د الله سبحانه وتعالی د لارښوونو او عبادت لپاره رالېږل شوی و، ډډه يې وکړه. دوی ادعا وکړه چې د ځمکې پر مخ تر ټولو پياوړی امت دی او د کوم چا لارښوونې او هدايت ته اړتيا نه لري. الله سبحانه وتعالی فرمايي:

﴿فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أُولَئِكَ كَانُوا فِي اللَّهِ يَسْتَكْبِرُونَ﴾
﴿مِنْهُمْ قُوَّةٌ وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ﴾

[فصلت: 15]

ژباړه: د عاد قوم په ناحقه تکبر وکړ او ويې ويل: ايا تر موږ هم څوک زورور شته؟ ايا هغوی پر دې نه پوهېدل، چې الله سبحانه و تعالی چې دوی يې پيدا کړي، تر هغوی پياوړی دی؟ په دې گمان چې تر هغوی پياوړی نشته، تل يې د الله سبحانه و تعالی له اياتونو څخه انکار کاوه.

هغوی له قدرت څخه د عاقلانه گټې اخیستنې پر ځای ظلم وکړ او وحشیانه چلند يې غوره کړ. په همدغه دليل الله سبحانه و تعالی پر هغوی لوی باد راويست او هغوی يې له منځه يوړل. خو د ځمکې پر مخ راتلونکو نسلونو ته د عبرت يوه نښه وي، چې يوازې الله سبحانه و تعالی ټول واک او قدرت په لاس کې لري. همدارنگه الله سبحانه و تعالی هغه پياوړی او تر ټولو قدرتمند ذات دی چې کارونه ترسره کوي او هوډ نيسي، خو ټولو ته دا وښيي چې د ملتونو د ښکاره کېدو او نسکورېدو واک او کنټرل د هغه سبحانه و تعالی په لاس کې دی. څنگه چې الله سبحانه و تعالی فرمايي:

﴿وَأَمَّا عَادٌ فَأُهْلِكُوا بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ * سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَانِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى كَأَنَّهُمْ أُعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ * فَمَهْلٌ تَرَى لَهُمْ مِّنْ بَاقِيَةٍ﴾

[الحاقة: 6]

ژباړه: او اما د عاد قوم يې په ډېر تند باد او طغيانگر باد سره له منځه يوړ، الله سبحانه و تعالی پر هغوی اوه شپې او ورځې پرلپسې مسلط کړ او که هلته وي، ليدلي به د وو چې هغوی د خرما د پوچو شوو ونو غونډې پر ځمکه پراته او هلاک شول.

دغه لوی قوم په څو ورځو کې د الله سبحانه و تعالی په قدرت سره د هغه باد په واسطه چې په سترگو نه ليدل کېده، بلکې يوازې اثار يې احساسېدل، داسې له منځه ولاړ چې ته به وايي، اصلا نه وو. الله سبحانه و تعالی! د الله سبحانه و تعالی په اړه په فجر مبارک سورت کې ژمنه کړې چې ظالمين، کافران او سرغړوونکي تباه دي او الله سبحانه و تعالی هغوی ته هېڅ اجازه نه ورکوي چې د ځمکې پر مخ سرغړونه وکړي. څنگه چې الله سبحانه و تعالی فرمايي:

﴿فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفُسَادَ * فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ * إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ﴾

[الفجر: 12]

ژباړه: په هغوی کې یې ډېر فساد رامنځته او تباہ یې کړل. الله سبحانه وتعالی پر هغوی ډول ډول عذابونه نازل کړل. له شک پرته چې الله سبحانه وتعالی په کمین کې دی.

همدارنگه فرمایي:

﴿وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ﴾

[النحل: 61]

ژباړه: که الله سبحانه وتعالی خلک د ظلم له امله حساب ورسره وکړي، هېڅ خزنده چې د محاسبې مستحق دی، د ځمکې پر مخ نه پرېښودل، خو الله سبحانه وتعالی تر یوې مودې هغوی ته وخت ورکوي، کله یې چې اجل راشي، نه یو ساعت وروسته پاتې کېږي او نه یو ساعته وړاندې کېږي.

په تېر وخت کې د حاکمانو او ظلم کوونکو، چې حق به یې رداوه، فساد به یې پراخاوه او مومینینو ته به یې عذاب ورکاوه، د الله سبحانه وتعالی قانون همدا دی. د دې تر څنګ مو ولیدل چې الله سبحانه وتعالی نمرود ظالم پادشاه، چې فکر یې کاوه د نړیوالو خدای دی، د مایسې غوندې یو وړ مخلوق د پوزې د سوري له لارې د هغه مغز ته ورسېده او له منځه یې یوړ. مور ولیدل چې الله سبحانه وتعالی څرنگه خپل پیغمبر داود علیه السلام ته توفیق وړ کړ، خو په یوه وړه تیره د فلسطین لوی او ځواکمن قومندان چې د الله سبحانه وتعالی نافرمانی یې کوله، وواژه او له منځه یې یوړ. مور همدارنگه ولیدل چې فرعون یوه لویه امپراتوري اداره کوله، له خپلې اردو سره یې څه ډول په سیند کې ډوب شو؟ د دې تر څنګ مو شاهدان یو چې رسول الله صلی الله علیه وسلم یوازې د الله سبحانه وتعالی په مرسته د بدر په غزا کې قریشو کفارانو ته ماتې ورکړه.

تاریخ شاهد دی چې مسلمانانو د عمر بن خطاب رضی الله عنه د خلافت په وخت کې څه ډول د فارس امپراتوري چې د تجهیزاتو له اړخه ډېره پیاوړې وه، په قادسیه کې ماتې کړه. څنګه چې الله سبحانه وتعالی فرمایي:

﴿وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنْ قَرْنٍ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمْ مِّنْ أَحَدٍ أَوْ تَسْمَعُ لَهُمْ رِكْزًا﴾

[مریم: 9]

ژباړه: ډېر ملتونه مې د هغوی د طغيان له کبله هلاک کړل. ایا کوم څوک هغه وینئ، یا د هغوی هېڅ ورو زمزمه او غږ نه اورئ؟

په داسې حال کې چې تېرې امپراتورۍ له سیاسي، اقتصادي او نظامي پلوه له اوسنیو دولتونو لویې وې. الله سبحانه و تعالی فرمابي:

﴿أُولَئِكَ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَكُنُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا﴾

[فاطر: 44]

ژباړه: ایا په ځمکه کې ونه گرځېدل، ترڅو د هغو کسانو په اړه فکر وکړي چې تر هغوی وړاندې او ډېر قوي وو، څه ډول شول؟ هېڅ داسې څه په ځمکه او اسمان کې نشته چې الله سبحانه و تعالی عاجز کړي، څو د هغه له قدرت څخه بېرون شي. ځکه هغه تل پوه او د قدرت لرونکی دی.

دا ټول موارد مستمري درس دی د بني بشر لپاره. قدرت او قوت یوازې د الله سبحانه و تعالی دی او د بشر تمدن او پرمختګ چې هر څومره لوی او پیاوړی وي، هر کله چې الله سبحانه و تعالی د هغه له منځه وړل وغواړي، له ټولو امکاناتو سره یې له منځه وړي. دا د مومنینو لپاره یو پند دی، چې که هر کله الله سبحانه و تعالی پر مومنینو نصرت وکړي، هېڅ سیاسي، نظامي او اقتصادي قدرت یې مخه نه شي نیولی. د داسې شواهدو په موجودیت سره اوس هم یو شمېر مسلمانان پیدا کېږي چې پر دښمنانو د مسلمانانو بریا تېرې افسانې، د الله سبحانه و تعالی پیغمبران او صحابه یادوي او د اوسني وخت د مسلمانانو لپاره یې د عبرت او بېلګې په توګه نه ګاروي؛ چې له اوسنیو سیاسي پېښو سره مبارزه وکړي. د تاریخ په اوږدو کې داسې شواهد لرو چې مسلمانان تر خلفای راشیدو وروسته او صحابه وو د نورو خلفاوو په واکمنۍ کې او د مسلمانانو واکمنانو بریالی اتلولۍ درلودې؛ چې اوسني سیمه ییز تصویرونه بشپړ منفي شمېري. د بېلګې په توګه: هغه لویه بریا چې مسلمانانو د صلیبپوښو پر وړاندې د اتل سلطان صلاح الدین ایوبي د خلافت په وخت کې تر لاسه کړه او د تاریخ په زړه کې نورو ته د عبرت په توګه ثبت شوه. هغه داسې چې په درېیمه صلیبي جګړه کې، چې د حطین د مشهورې جګړې او د بیت المقدس د ازادېدو لامل شوه، په هغه وخت کې المان، فرانسې او انګلیس اتحاد کړی و، چې د هغوی د پادشاهانو په رهبرۍ لویه اردو وه، د بیت المقدس د بیرته نیولو لپاره یوځای شوي وو او ټول ناکام شول. په دې جګړه کې ځینې څېرنې دا نښي چې یوازې د المان اردو د ۳۰۰۰۰۰ په شاوخوا کې وه، چې دا شمېر په هغه وخت کې له حده ډېر دی. صلاح الدین د کمې اردو په درلودو سره پر دې وتوانېد چې له بیت المقدس څخه دفاع وکړي. ځکه هغه عقیده درلوده چې له بیت المقدس څخه دفاع د الله سبحانه و تعالی امر دی او په اسلام کې دغه خاوره پاکه او مبارکه

خاوره بلله کېږي. په دې جگړه کې د الله سبحانه و تعالی قدرت هغه وخت معلومېږي، کله چې د المان صلیبي لښکر د شام پر لور حرکت وکړ او د هغوی پادشاه فریدریک بارباروسا مړ شو او وروسته یې په پوځ کې ناروغی او بې شمېره اختلافونه راپیدا شول. بیا هغه وو چې له صلاح الدین سره د مقابلې لپاره د دوی پوځ شام ته ورسېد، د هغوی له جملې څو سوه سرتیري پاتې شول چې د کمزورۍ او بې وسۍ له امله له منځه ولاړل. په دې معرکه کې یوه الهي مرسته دا وه چې د فرانسې دویم فیلیپ د عکا ښار په کلابندی کې ناروغ شو او له خپل پوځ سره بیرت فرانسې ته ولاړ. همدارنگه هغوی د انگلیس پادشاه ریچارد د صلاح الدین پر وړاندې یوازې پرېښود. همدارنگه د ریچارد پوځ له گرمۍ او د ځینلو اوبو له نښت څخه ځورېده او د شپې پر مهال د زهري عنکبوتونو لښکر هغوی وچپچل. وروسته کله چې د قدس ښار په څومتری کې لیدل کېدل، یوازې ۲۰۰۰ زره سرتیري یې پاتې وو، چې د جگړې او د ښار د نیولو وس یې نه درلود. الله اکبر! نو د هغو مسلمانانو لپاره یو لوی درس دی چې الله سبحانه و تعالی د هغو کسانو ملاتړی دی چې د اسلام د بیا راتلو په لټه کې دي. د اسلام په تاریخ کې د څو بریاوو شاهدان وو. هر کله چې مسلمانان د الله سبحانه و تعالی د دین پر پښو درېدو، د هغه سبحانه و تعالی د امر پر ځای کولو او له اسلام او مسلمانانو څخه د دفاع لپاره راپورته شوي وو، د لږ شمېر او د کمزوري نظامي قدرت پر شتون سربېره الله سبحانه و تعالی هغوی ته بریا ور په برخه کې کړې ده. د بېلگې په توګه، په ۱۳مه پېړۍ کې د تاتار قبيله چې وحشي انسانان وو، پر اسلامي خلافت یې برید وکړ، خلیفه یې کلابند او وروسته یې وواژه او کابو د اسلامي څارو درېیمه برخه یې اشغال کړه. کله یې چې هغوی د اسلام د وروستي مرکز مصر پر لور حرکت وکړ، تاتار د مصر واکمن محمود سیف الدین قطز ته په یو لیک کې ولیکل: «اسلامي خاورې مې اشغال، ماشومان مې یتیم او انسانانو ته مې سخته جزا ورکړه او قتل عام مو کړل. د هغوی گران انسانان مو ذلیل او رهبران مو یې ونیول؛ نو ته څه فکر کوې چې چېرته به ولاړ شې؟ قطز له مسلمانانو، علماوو او د اسلامي څارو د دفاع لپاره د مسلمانانو له خلیفه څخه مرسته وغوښته او هغوی یې یووالي ته راوبلل. همغه وو چې د عین جالوت په جگړه کې د نوموړي په رهبرۍ مسلمانانو د روژې په مبارکه میاشت کې د تاتار پر وړاندې لویه بریا خپله کړه. دا چې قطز د اسلامي خلافت د څو اشغال شوو سیمو د ازادولو هڅه وکړه، هغه له اسلام څخه د دفاع لپاره مبارزه وه، نه شخصي هدف. د تاریخ په اړدو کې یې ژوندۍ بېلگې ډېرې دي. کله چې مسلمانان د الله سبحانه و تعالی او د هغه د اوامرو د ځای پر ځای کېدو لپاره په لږ شمېر راپورته شوي او الله سبحانه و تعالی هغوی بریالي کړي وي، ډېر مثالونه شته دي.

پر دې سربېره د دښمن پر وړاندې د نصرت د تحقق لپاره د رسولانو، صحابه وو او همدارنگه د قدرت توازن شتون شرط نه دی. څنگه چې الله سبحانه و تعالی فرمایي:

﴿قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللَّهَ كَمَا مِنْ فِتْنَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةٌ كَثِيرَةٌ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾

ژباړه: خو کوم کسان چې پر دې باور، چې د الله سبحانه و تعالی د دیدار لیدونکي دي، ویې ویل: هغه کوچنی ډله چې د الله سبحانه و تعالی په توفیق پر لویه ډله بریالی شوه او الله سبحانه و تعالی له صبرکوونکو سره دی.

کفارو تل په نړۍ کې د قوی توازون اصطلاحات لکه د نظامي او سیاسي قدرت توازون د جگړې او د سیاست په ډگر کې د بریا شرط بللی دی؛ خو تل اړتیا نشته چې د مسلمانانو فکر همداسې وي، ځکه مور پوهېږو چې الله سبحانه و تعالی د محدود فکري قضاوت او منطق پر اساس نصرت نه ورکوي، بلکې الله سبحانه و تعالی د نصرت د ورکړې لپاره قضاوت او ټاکلې مبدعه لري چې هغه د الله سبحانه و تعالی له اوامرو څخه د مسلمانانو پیروي، پر هغه توکل او د اسلام د دین د نصرت لپاره هڅې دي. څنگه چې الله سبحانه و تعالی فرمایي:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ﴾

[محمد: 7]

ژباړه: ای مومنانو! که د الله سبحانه و تعالی اوامر ومنئ، الله سبحانه و تعالی له تاسو سره مرسته کوي او گامونه مویښک وي.

همدارنگه د اسلامي خلافت په وخت کې مور د دې شاهدان وو، هر کله چې مسلمانان د اسلام د پلي کېدو او تحقق او د خپلو لیکو د پیاوړي کېدو لپاره جگړه کړې، له ژمنې سره سم الله سبحانه و تعالی اسلامي خلافت تر ټولو په قوي ځای کې ساتلی دی. تر دې چې سياسي، اقتصادي او نظامي قدرت یې په ټوله نړۍ کې خپور شو، د اسلام دښمنان ترې ډارېدل او پرلپسې بریاوې یې تر لاسه کړې. همدارنگه د دغو هڅو پر مټ مسلمانان پر دې وتوانېدل چې ډېرې سیمې ونیسي. له هسپانیې نیولې تر منځنۍ اسیا پور، خو کله چې مسلمانانو د اسلام په زده کړه، فهم او پلي کېدو کې د خلافت دولت په چوکاټ کې ټنبلې او سستي وکړه، پر ځای یې پردې فکرونه راخپل کړل، اسلامي خاورې ووېشل شوې او اسلامي دولت کمزوری شو. کار تر دې ځایه ورسېد چې اسلامي خاورې د اشغال کوونکو په کنفرانسونو کې د ساتېرۍ په الو بدلې شوې او د هغوی دروازې د اسلامي خاورو د استعمار، وېشلو او پر هغوی د نظامي بریدونو او د مسلمانانو د وینو تویولو لپاره پرانیستل شوې. قران، سیرت او د اسلام تاریخ زموږ لپاره غوره درسونه دي چې د هغه پر اساس خپله مفکوره جوړه کړو او دا چې الهي نظامي اقامه یعنې اسلامي خلافت حتما د الله سبحانه و تعالی په مرسته تاسیس کېږي، د نړۍ له پرمختگ او قدرت پرته. ځکه زموږ دین مور ته امر کړی چې په هر حالت کې د خپل رب اطاعت وکړو او د خپل دین په قدرت ایمان ولرو.

پر همدغه اساس، بشپړ باور ولرو چې اسلامي پوځونه دا وړتيا لري، خو په سوريه، فلسطين، کشمير، چين، میانمار او نورو اسلامي خاورو کې زموږ ځورېدلې خونینې او وروڼه وژغوري. ځکه زموږ پوځونه یوازې د الله سبحانه و تعالی دغه امر ته لیک وایي: له اسلامي خاورو او د مسلمانانو د ژوند ساتنه. داسې بارونه له اصطلاحاتو او تورو سره غوټه خوړلې چې په ځلونه موږ ته ویل شوي دي، خو ډېر کم کسان دي چې مانا او مفهوم یې درک کړی دی. لاحول ولا قوه الا بالله! په دې کې شک نشته چې الله سبحانه و تعالی هغه چا ته نصرت ورکوي، چې د هغه سبحانه و تعالی دین ته نصرت ورکړي. الله سبحانه و تعالی فرمایلي دي:

﴿وَلَوْلَا دَفَعُ اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ * تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾

[البقره: 251]

ژباړه: که چېرته الله سبحانه و تعالی د ځينو د تيري او ظلم مخه د نورو کسانو په وسيله نه نيوله، ځمکه به له فساد ډکه شوې وای، خو الله سبحانه و تعالی د نړۍ د خلکو پر وړاندې فضل او احسان کوي.

لیکواله: ډاکتر نسرين نواز

د حزت التحرير د مرکزي مطبوعاتي دفتر د بنځو د برخې رييسه

ژباړه: بهير «وياړ»